

Perskaityk tekstą.

Alisa
Veidrodžio karalystėje

– Negaliu patikėti! – šūktelėjo Alisa.
– Negali? – užjaučiamai paklausė Valdovė. – Pamėgink dar kartą:
giliai įkvėpk ir užsimerk.
Alisa nusijuokė.
– Neverta nė mėginti, – tarė ji. – Neįmanomais dalykais negalima
patikėti.
– Matyt, neturi daug patirties, – pareiškė Valdovė. – Kai buvau
tavo metų, kasdien po pusvalandį pratindavausi. Ir ką gi, kartais iki
pusryčių būdavau patikėjusi net kokiais šešiais neįmanomais dalykais.

Ar įmanoma patikėti tuo, kas neįmanoma? Alisa, perlipusi į kitą veidrodžio pusę, atsidūrė stebuklingoje Veidrodžio karalystėje, kur gyvenimas visiškai kitoks. Visi šios karalystės gyventojai dalyvauja milžiniškoje šachmatų partijoje, žodžių „pirma“ ir „paskui“ reikšmės yra tarsi susikeitusios, keliai veda ne ten, kur norėtum nueiti, gyvena viščiuko dydžio kalbantys vabzdžiai, prekės parduotuvėje juda, kad jų nepasiektum, o kartais tenka pasiutusiai greitai bėgti vien tam, kad liktum toje pačioje vietoje!

Leiskitės į nuotykius drauge su Alisa ir pamatysite, ar ji, pradėjusi žaisti milžiniškoje šachmatų lentoje, galiausiai iš Pėstininko taps Valdove.

Knygos „Alisa Veidrodžio karalystėje“ autorius – britų rašytojas, matematikas, fotografas ir diakonas **Luisas Kerolis (Lewis Carroll, 1832–1898)**. Jo sukurta istorija apie smalsios ir drąsios mergaitės nuotykius Veidrodžio karalystėje iki šiol žavi viso pasaulio vaikus ir suaugusiuosius. Knyga išleista daugelyje pasaulio šalių. Fantastiški Alisos nuotygiai nepalieka abejingų, o literatūros tyrinėtojai kūrinyje kaskart randa naujų netikėtų prasmų.

Ši „Alisos Veidrodžio karalystėje“ leidimą iliustravo australų dailininkas **Robertas Ingpenas** (g. 1936). Jis už viso gyvenimo kūrybą apdovanotas Hanso Kristiano Anderseno medaliu.

Atsakyk į klausimus, atlik užduotis. Remkis tekstu.

1. Kurie kūrinio veikėjai minimi knygos ištraukoje, pateiktoje pasviruoju šriftu? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Valdovė.
 B ☐ Gėlės.
 C ☐ Pėstininkas.
 D ☐ Alisa.
 E ☐ Veidrodis.

2. Ko mokėsi Valdovė, kai buvo Alisos metų? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Patikėti neįmanomais dalykais.
 B ☐ Perlipti į kitą veidrodžio pusę.
 C ☐ Dalyvauti milžiniškoje šachmatų partijoje.
 D ☐ Bėgti taip, kad liktų toje pačioje vietoje.

3. Koks pagrindinis nuotykis bus aprašomas pristatomoje knygoje? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Kaip Alisa ieškojo kelio, kuris veda į niekur.
 B ☐ Kaip Alisa mokėsi bėgti likdama toje pačioje vietoje.
 C ☐ Kaip Alisa iš Pėstininko tapo Valdove.
 D ☐ Kaip Alisa mokėsi vabzdžių kalbos.

4. Kuo ypatinga Veidrodžio karalystė?

1 taškas

- A ☐ Ten visi ieško naujų prasmų.
B ☐ Ten viskas vyksta atvirkščiai.
C ☐ Ten niekas neturi patirties.
D ☐ Ten visi yra abejingi.

5. Kas rodo, kad pristatoma knyga yra grožinis kūrinys? Pažymėk ☒ tris požymius. 1 taškas

Knygoje aprašomi autoriaus išgalvoti nuotyčiai.	☐
Veiksmas vyksta stebuklingoje Veidrodžio karalystėje.	☐
Pateikiama rašytojo Luiso Kerolio gyvenimo faktų.	☐
Aprašoma veidrodžio paskirtis.	☐
Pristatomos šachmatų žaidimo taisyklės.	☐
Atskleidžiamas veikėjų elgesys ir tarpusavio santykiai.	☐

6. Kurie gyvenimo faktai yra Luiso Kerolio, o kurie – Roberto Ingpeno? Pažymėk ☒.

1 taškas

Faktai	Luisas Kerolis	Robertas Ingpenas
Buvo rašytojas.	☐	☐
Buvo dailininkas.	☐	☐
Buvo britas.	☐	☐
Buvo australas.	☐	☐
Buvo fotografas.	☐	☐
Buvo matematikas.	☐	☐
Apdovanotas Hanso Kristiano Anderseno medaliu.	☐	☐

7. Kurie faktai rodo, kad knyga „Alisa Veidrodžio karalystėje“ yra populiari ir skaitoma visame pasaulyje? Pažymėk ☒ tris faktus.

1 taškas

Faktai

Knygą skaito ir vaikai, ir suaugusieji.

Knygos autorius buvo matematikas ir fotografas.

Literatūros tyrinėtojai kūrinyje kaskart randa naujų netikėtų prasmų.

Knygos dailininkas už viso gyvenimo kūrybą apdovanotas Hanso Kristiano Anderseno medaliu.

Knyga išleista daugelyje pasaulio šalių.

8. Knyga „Alisa Veidrodžio karalystėje“ pristatoma internetinėje parduotuvėje. Kodėl? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Norima išsamiai pristatyti knygą pirkėjams.
B ☐ Siekiama pirkėjus susipažinti su knygos iliustracijomis.
C ☐ Planuojama paskirti apdovanojimą knygos autoriui.
D ☐ Norima pristatyti knygos autoriaus biografiją.

Perskaityk tekstą.

Luisas Kerolis

Nepraėjo nė minutėlė, ir ji akis į akį susidūrė su Juodųjų Valdove. Už Valdovės visu gražumu stūksojo kalva, į kurią mergaitė taip ilgai troško pakliūti.

– Iš kur tu? – paklausė Juodųjų Valdovė. – Ir kur keliauji? Žiūrėk, kalbėk gražiai ir nežaisk visą laiką pirštais. →

Alisa paklausė visų šių nurodymų ir kuo gražiausiai paaiškino pametusi taką.

– Nesuprantu, ką turi omenyje sakydama „pamečiau taką“, – pareiškė Valdovė. – Visi takai čia priklauso man. Bet ko tu čia iš viso atėjai? – maloniau pridūrė. – Kol galvoji, ką atsakyti, padaryk reveransą². Laimėsi laiko. <...>

– Aš norėjau apžiūrėti sodą, Jūsų Didenybė...

– Gerai, – tarė Valdovė ir patapšnojo Alisai galvą, nors mergaitei tai visai nepatiko. – Sakai „sodas“... Betgi šis sodas tikros džunglės, palyginti su kitais sodais, kuriuos aš mačiau.

Alisa nedrįso dėl to ginčytis, tad kalbėjo toliau:

– ...ir maniau pamėginsianti rasti taką į tos kalvos viršūnę...

– Sakai „kalva“, – pertraukė ją Valdovė, – bet aš parodyčiau tau kalvų, palyginti su kuriomis šitą pavadintum slėniu³. <...>

Kol įkopė į kalvelės viršūnę, jiedviėjo tylėdamos.

Kelias minutes Alisa nepratarė nė žodžio, tik dairėsi po apačioje plytinčią šalį. Kokia keista tai buvo šalis! Skersai jos nuo vieno krašto iki kito tekėjo upeliukai, o neaukšta žalia gyvatvorė, auganti tarp upelių, daliavo žemę į taisyklingus keturkampius laukelius.

– Atrodo tarsi didelė šachmatų lenta, tai jau tikrai! – pagaliau pareiškė Alisa. – Kas nors turėtų ja vaikščioti... taip ir yra! – nudžiugusi pridūrė, ir iš jaudulio jai suspurdėjo širdis. – Tai milžiniška šachmatų partija, kurią žaidžia visas pasaulis... Žinoma, jeigu tai yra pasaulis. Oi, kaip smagu! Kad galėčiau būti viena tų figūrų! Tegu ir Pėstininku, kad tik dalyvaučiau žaidime... Nors, žinoma, labiausiai norėčiau būti Valdovė.

Tai sakydama ji gan droviai dirstelėjo į tikrąją Valdovę, bet pašnekovė tik maloniai nusišypsojo ir tarė:

– Tai nesunku. Jei nori, gali būti Baltųjų Valdovės Pėstininku, nes Lelijėlė dar per maža žaisti. Turi pradėti nuo Antrojo laukelio, o kai pasieksi Aštuntąjį, tapsi Valdovė...

² Reveransas – pagarbus nusilenkimas pritupiant

³ slėnis – žema vieta, klonis

Atsakyk į klausimus, atlik užduotis. Remkis tekstu.

1. Ką pasakojimo pradžioje, prieš susitikimą su Juodųjų Valdove, veikė Alisa? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Žaidė šachmatais.
- B ☐ Ieškojo tako į sodą.
- C ☐ Pasiklydo džunglėse.
- D ☐ Ieškojo tako į kalvos viršūnę.

2. Kodėl Juodųjų Valdovė nesuprato Alisos žodžių „pamečiau taką“? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Valdovė nesuprato, kad Alisa pasiklydo.
- B ☐ Alisa buvo Juodųjų Valdovės valdose.
- C ☐ Juodųjų Valdovės šalyje takų nebuvo.
- D ☐ Alisa vaikščiojo savo taku.

3. Kas buvo Juodųjų Valdovė? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Alisos draugė.
- B ☐ Šachmatų figūra.
- C ☐ Sodo prižiūrėtoja.
- D ☐ Džiunglių Valdovė.

1 taškas

6. Kuo Alisai pasiūlė tapti Juodųjų Valdovė? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Juodųjų Valdovė.
B ☐ Baltųjų Valdovė.
C ☐ Juodųjų Valdovės Pėstininku.
D ☐ Baltųjų Valdovės Pėstininku.

7. Juodųjų Valdovė buvo valdinga, draugiška ir smalsi.
Kurį savybę kurie žodžiai atskleidžia? Nurodyk rodyklėmis.

1 taškas

valdinga	– Žiūrėk, kalbėk gražiai ir nežaisk visą laiką pirštais.
draugiška	– Jei nori, gali būti Baltųjų Valdovės Pėstininku, nes Lelijėlė dar per maža žaisti.
smalsi	– Bet ko tu čia atėjai?
	– Visi takai čia priklauso man.

8. Tekste rask ir nuspalvink sakinį, kuriuo paaiškinama, kaip Alisai tapti Valdove.

1 taškas

9. Sugalvok pasakojimui pavadinimą, kuris atitiktų pasakojimo temą.
Jį parašyk pasakojimo pradžioje (p. 31).

1 taškas

10. Perskaityk pažymėtą pasakojimo pastraipą (p. 32).
Ką autorius aprašo? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Kas keistoje šalyje gyvena.
B ☐ Kas keistoje šalyje žaidžiama.
C ☐ Kaip keista šalis atrodo.
D ☐ Kas keistą šalį valdo.

11. Koks yra šis tekstas? Pažymėk ☒.

1 taškas

Grožinis	☐	Negrožinis	☐
----------	--------------------------	------------	--------------------------

Pažymėk ☒ tris teksto požymius, pagrindžiančius tavo atsakymą.

Aprašomos šachmatų žaidimo taisyklės.

☐

Atskleidžiami veikėjų poelgiai ir tarpusavio santykiai.

☐

Vaizdingais posakiais sužadinama skaitytojo vaizduotė.

☐

Aprašoma tikra vietovė.

☐

Atskleidžiami veikėjų vaidmenys.

☐